

<http://physicsweb.org/article/news/9/7/17>

2005/07/28

پیش‌رفت - کوانتمی برا ی ساعت‌ها ی اپتیکی

یک گروه فیزیک‌پیشه در ایالات متحده نوع جدیدی طیف‌سنجی ی لیزری را نمایش داده اند که شاید به ساعت‌ها ی اتمی ی دقیق‌تری بینجامد. این گروه با استفاده از روش‌ها ی محاسبه‌ی کوانتمی سنجش‌ها ی بسیار دقیق ی بر یون‌ها انجام دادند که با رهیافت‌ها ی فعلی ی طیف‌سنجی ی دقیق ممکن نیست [1].

تیک‌ها ی ساعت‌ها ی اتمی از روی نوسان‌ها ی بین - دو حالت - انرژی در یک اتم تعیین می‌شود. ساعت‌ها ی اتمی ی موجود بر اساس - گذارها ی میکروموج در اتم‌ها ی سزیم اند، اما ابزارها بی که بر اساس - گذارها ی اپتیکی (که بسیار سریع‌تر اند) کار می‌کنند، از ساعت‌ها ی موجود هم دقیق‌تر خواهند بود. با چنین ساعت‌ها یی تعریف - ثانیه عوض خواهد شد، و شاید بشود از آن‌ها برا ی تحقیق - این هم استفاده کرد که ثابت‌ها ی بنیادی واقعاً ثابت اند یا نه.

یون - آلمینیم نام‌زد - خوب ی برا ی ساعت‌ها ی اپتیکی است، چون گذار - بسیار باریک ی بین - دوتا از حالت‌های انرژی یش دارد. اما بررسی ی آن مشکل است، چون با روش‌های لیزری ی فعلی نمی‌شود آن را سرد کرد یا سنجید. دیوید واین‌لند [2] و هم‌کاران - ش از مؤسسه ی ملی ی استانداردها و فناوری (نیست) [3] در بولدر - کُلُرادُ، با جفت‌کردن - یون - آلمینیم به یک یون - بریلیم این مشکل را حل کرده اند. سرد کردن و سنجش - یون - بریلیم ساده است. با استفاده از یون‌ها ی فراسرد می‌شود سنجش‌ها ی دقیق‌تری انجام داد، چون با این کار جایه جایی ی دُبلر [4] کم می‌شود. این جایه جایی، در حالت - عادی خط‌گذار - مورد مشاهده را پهن می‌کند.

گروه - نیست اول دو یون را در یک تله ی الکترومغناطیسی ی پاؤل [5] به دام انداخت و بعد با یک لیزر برهم‌نهش ی از حالت - پایه و حالت - برانگیخته ی یون - آلمینیم درست

کرد. سپس دویون را تا حالت پایه ی حرکتی ی تله سرد کردند. بعد لیزر دیگری به کار بردنده که حالت درونی ی آلمینیم را به برهمنهش ی از حالت‌ها ی حرکتی ی دویون تبدیل کند: به طور ساده، یک ی از دو حالت برهمنهش این است که دویون ساکن اند، و حالت دیگر این که دویون باهم حرکت می‌کنند. سرانجام، یک تپ لیزر به کار بردنده که این برهمنهش را به برهمنهش ی از حالت‌ها ی درونی ی یون بریلیم منتقل می‌کرد. این یون را می‌توانند با طیف‌سنجی لیزری ی موجود بکاوند.

پیت شمیت [6] (مؤلف اول مقاله که فعلاً در دانشگاه اینسبروک [7] در اتریش است) می‌گوید: ”به این طریق می‌توانیم حالت یون بریلیم را آشکار کنیم، که از آن همان جواب ی به دست می‌آید که اگر می‌شود آلمینیم را مستقیماً آشکار کرد به دست می‌آمد. به این ترتیب راه ی برای طیف‌سنجی ی بسیاری از گونه‌ها ی اتمی ی دیگر با ویژه‌گی‌ها ی طیفی ی جالب باز می‌شود.“ این روش را می‌شود برای بررسی ی استفاده ی احتمالی از بر، هلیم، و اتم‌ها ی دیگر به عنوان ساعت اپتیکی هم به کار برد.

- [1] Science **309** 749
- [2] David Wineland
- [3] National Institute of Standards and Technology (NIST)
- [4] Doppler
- [5] Paul
- [6] Piet Schmidt
- [7] Innsbruck